

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. De confessione generali, ejusque requisitis. Thema. Statue tibi speculam, pone tibi amaritudines, dirige cor tuum in viam rectam. Jeremiæ 31.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO II. IN REGULAM V. SUMMARI,

Declarat modum instituendi exhomologesin, de totius vite
anteacta peccatis.

T H E M A.

*Statue tibi speculam, pone tibi amaritudines, dirige cor tuum
in viam rectam. Jeremiae c. 31. 21.*

V E I:

Ex Regula V. Summarii.

Magna requiritur
in Societate animi
& conscientiae pu-
ritas, ita ut que-
dammodo similis
videri queat Hiero-
solymae caelesti, de
qua dilectus Domini Discipulus in A-
pocalypsi c. 21. 27. asserit: *Non
intrabit in eam aliquid coinquinatum,
ut abominationem faciens, aut men-
dacium, nisi qui scripti sunt in
libro vite Agni.* Sicut hujusmodi pec-
catis coinquinati non admittuntur in
Societatem caelestis Patriae, ita neque
in Societatem JESU. 1. *Non intrabit
aliquid abominationem faciens, id est
committens peccata lethalia aut capi-
talia, peccatum enim lethale est abo-
minatio eorum Deo, Angelis & San-*

*ctis; unde haec antè expianda sunt, &
usque ad supremum vitae anhelitum
non amplius committenda. Si quis
enim in Religione, in Societate com-
mitteret peccatum lethale, mon-
strum foret, abominatio foret: abomi-
natio stans in loco sancto. 2. Non intra-
bit aliquid coinquinatum; qualia sunt
peccata venialia liberè & advertenter
commissa, & in mundo immundo
committi solita, eaque graviora; quae
omnia expianda sunt confessione ge-
nerali, nec unquam amplius delibera-
tè perpetranda. 3. Non intrabit in eam
mendacium: id est hypocrita & simu-
lator: nam sicut ejusmodi non intra-
bit in caelum, sic neque in Societatem:
hypocrita & simulator est, qui simu-
lat se esse servum Dei & non est: hy-
pocrita & simulator est, qui in con-
fessione*

fectione generali peccatum grave, necessarium exprimendum, dedita opera retinet, adeoque remanet in peccato: Hypocrita & simulator est, qui non habet animum vivendi & moriendi in Societate, panem enim, quem manducat, suffurat aliis dignioribus: hypocrita & simulator est, qui in sinu suo abscondit impedimentum grave seu essenziale, ut vocamus, nec aperit: Talis autem non intrabit in Societatem, in quam non intrat mendacium.

4. *Nisi qui scripti sunt in libro vite Agni.* Nisi quis per sinceram confessionem deleverit peccata sua omnia, & nomen suum, quod scriptum erat in libro mortis, in libro demonis, in libro aeternae damnationis, per gratiam Sacramenti penitentiae, amicitia divina restitutus, scripserit in libro vite Agni, in libro aeternae praedestinationis; sanè Societate Jesu indignus erit, & malo omine intrabit in eam. Qua de causa sancti Ordinum Fundatores S. Benedictus S. Bernardus & alii ab origine, induxerunt, ut Novitii initio ingressus, Abbati suo, vel Superiori, vel alteri de tota vita confiterentur. Quod & S. Ignatius Parens noster Societati praescripsit in Exam. c. 4. §. 41. unde in regulam quintam Summarium translatum est.

Hac verò de causa S. Patriarcha noster ordinavit, sub ipsum ingressum Tyrocinii exhomologesi generalem; ut mox ab initio à quovis Societatem ingressuro Tyrone tollatur impuritas, scortis scoria peccatorum, quae nullo pacto puritati Agni Immaculati, cuius est Societas, convenit.

Qua verò ratione, exhomologesi hanc de tota vita instituire oporteat, in praesenti exponemus.

I. Quomodo instituenda generalis confessio, optimè explicat Propheta Jeremias c. 31. ac tribus punctis complectitur: *Statue tibi speculam.* 1. Specula turris est, quam ascendimus, ut hostes à longè venientes prospiciamus. Talis specula cubiculum est, in quo exercitia prima peragimus, & circumspicimus hostes, id est, peccata nostra, tam remota & antiqua, ab inenite aetate commissa, quam recentiora. 2. *Statue tibi speculam,* ut specularis, consideres, expendas, peccatorum enormitatem & scditatem, omnia mundi foeda & cadavera superantem; malitiam & venenum, omnem pestem & toxicum vincens, singulorum peccatorum tuorum, & poenas promeritas; earumque magnitudinem, varietatem, & aternitatem, ex qua consideratione & meditatione, orietur dolor, detestatio, amaritudo, propositum emendationis ferium, integra & plena vitae emendatio, validasque confessio. Atque ita redderis purus, & dignus, qui è prima, ad secundam probationem, in communione cum aliis puris & perfectionis studiosis auspiciandam descendas. 3. *Statue tibi speculam.* Septuaginta legunt *Statue te ipsam Sion.* Sion significat acervum, statue igitur peccata tua, & collige in acervum & cumulum, in hunc cumulum conjice omnia peccata cogitationum, verborum, operum; conjice omnia peccata aliena, omnia scandala, omnia peccata omissionis,

Y 2 omnia

I.
Examen
confeien-
82.

omnia contra Decalogum, & contra præcepta Ecclesiæ admittit, eaque speculare, perpende malitiam & considera enormitatem.

II.
Contritio.

II. Postquam consideraveris tantam sceleratam & tantum cumulum peccatorum; *Pone tibi amaritudines.* Id est pone tibi, seu elice contritionem & amarorem cordis; pone dolorem, afflictionem, pudorem & confusionem. Contritio, est odium & detestatio peccati, ex quo magnus dolor, tristitia, amaritudo, fletus & planctus oritur. Quemadmodum enim, qui hostem habet infensissimum, quem ingenti odio prosequitur, miserabiliter dolet, & inconsolabiliter desolat, si se videat ab illo victum, ipsique subiectum: ita anima odio habens peccatum, ex odio erga illud dolet, plangit & amaro est animo, quia se peccato subiecit, & ejus nexibus implicavit. *Pone ergo tibi amaritudines,* dole & desole peccata tua. 1. Quod Deum tuum, Summum & infinitum bonum tuum peccatis, tot, tamque sceleris, offenderis, quem summo amore ac veneratione prosequi debebas. 2. *Pone tibi amaritudines;* quod Creatorem tuum ac Summum Benefactorem, tam sapienter, audaciter & proterve offenderis, à quo accepisti corpus, animam & omnia, totque ingentia beneficia, quot sunt vitæ tuæ momenta; & mala pro bonis, pro beneficiis peccata rependeris. 3. *Pone tibi amaritudines,* quod amantissimum Redemptorem tuum, tantam pro te passum, pro te mortuum, & crucifixum, toties, tamque enormibus peccatis offenderis, ejus passionem &

mortem spreveris, ejus sanguinem pedibus quodammodo conculcaveris, eundem denuò crucifixeris, ostentis, ut loquitur S. Paulus, *habueris.* 4. Quod Patrem dilectissimum, filius inobediens, Dominum & Regem elementissimum, subditus rebellis tam scelerè offendendo, *Læse* Majestatis reum te constitueris. 5. Quod Deum O. M. ejusque infinitam potentiam, sapientiam, misericordiam, justitiam, immensitatem spreveris, & despexeris. 6. Quod te ipsum gravissimè læseris, animam propriam occideris, gloriam æternam perdidideris, æterna inferni tormenta, famem, sitim, vermem, ignem, tenebras &c. sempiternas promerueris. 7. Quod proximum quoque læseris, famam ejus læseris, bonis ejus damnum intuleris, eum seduxeris, scandalizaris, & æternæ damnationis ejus causa extiteris. Ob hæc & alia *pone tibi amaritudinem,* & dolorem, confusionemque excita. Qualis verò seu quam magnus ac intensus esse solet ac debeat hic dolor, & amaritudo ex contritione progrediens; S. Joannes Climacus in Scala gradu 1. non obscure significat, dum illum dolorem lugentium defunctos, dolori assimilat: *Ante sepulchrum,* inquit, *sedes, nec desistit effundere servidas & ignea lachrymarum guttas, cordisque tacitis mugitus.* Ad eandem quoque doloris amaritudinem Cæsarius Arelatensis hortatur homil. 7. *Non est impossibile aut grave, quod suggero, vel sic lugemus extinctam animam nostram, quomodo alienam carnem mortuam plangimus. Si aut uxor, aut filius, aut maritus*

III.
S. Jo.
Clim.

martini mortui fuerint; in terra se collidant homines, capillos irabendo, & tundendo pectora, in luctu, in abstinentia, in lacrymis, non parvo tempore perseverant. Rogo vos Fratres, exhibeamus animam propria, quod illi exhibent carni aliena.

Omnia hæc præclare: at majorem fletum exigit S. Propheta Jeremias, dum non dolorem, pro quibuscunque defunctis; sed pro unigenito concipi solitum postulat. *Luctum unigeniti fac tibi.* Jerem. 6. 26. *plantum amarum.* Licet enim ad quovis defunctos lugendos amor naturalis extimulet, miserabilis tamen & amplius lugemus unicam filium, in cujus locum nullus alius est qui succedit: sic prorsus dolor & luctus & amaritudo, peccati causâ suscepta esse debent, siquidem animam nobis unicam interfecit, cujus amissionem nequit alia supplere. Quis, quæso, ista expendens, non dolorem super dolorem, non amaritudinem super amaritudinem, non fletum super fletum agglomeret, videns se & propriam animam & unicam interemisse, & Christum Dei Filium crucifixisse & occidisse, ac Deum Summum bonum, Creatorem, Benefactorem, Patrem, & Dominum suum offendisse. Ergo *luctum unigeniti fac tibi plantum amarum;* peccata tua humiliter & integre, tanquam paulò post moriturus consistere & poenitentiam age, fructuque digno: fac poenitentiam nam

III. *Pone tibi amaritudines.* Septuaginta Interpretes legunt *Fac tibi poenitentiam* per rigidam corporis tractationem: Et ut Theodoretus legit: *Sume*

de te ipso supplicium. Jeremias L. c. *Filia populi mei accingere cilicio, & conspergere cinere.* Qui enim Deum Patrem & Filium & Spiritum S. graviter offendit, animam suam unicam & Dei Filium interfecit; nonne si levi, pro tali offensa, satisfactione contentus maneat, potius irrisisse, quam satisfecisse putare se debet? Alias sibi posuit amaritudines S. Fundator noster Ignatius, statim ab initio vita melioris: nam ex cannabe crassa peregrinorum tunicâ sibi comparatâ, quam fune præcinxit; & cucurbita aquaria, ac viatorum baculo instructus, ut primum Deipara Mouserrati templum attigit, confessionem totius vitæ ex scripto fusè apud unum è PP. Benedictinis instituit, tam acerbo dolore, fleuque amaro, toties abruptam, ut tres integros dies tenuerit ac tum sub vesperam, latendi causa, vestitum pretiosum obvio pauperi impertiens, ejusdem centones, ac desuper habitum peregrini induit, noscèntque illam autem aram B. V. precando & vigilando insumpsit; pugionem cum ense pro anathemate parieti appendit, equum monasterio donavit. Ita omnino nudus, ac solâ deinceps stipe corrogatâ victurus Manresam secessit, & habitationem in nosocomio pauperum & aegrotorum obtinuit; ubi campum sui domandi nactus, in nuda semper humo somnum brevissimum capiens, magnam noctis partem precando transigebat, seque flagellando quotidie, interdum quinies, ter interdum catenâ ferreâ cadebat, aquâ & mendicato pane vivebat. Ita P. Tannerus in vita

pag. 4. Rectè ergo Jeremias: *Accinge te cilicio, aspergere cinere.* Et ut Apostolus monet Rom. 6. 19. *Sicut exhibuistis membra vestra servire immunditia, & iniquitati ad iniquitatem, ita nunc exhibete membra vestra servire iustitia in sanctificationem.*

IV.
Vite c.
mendatio.

IV. *Dirige cor tuum in viam rectam,* per propolita bona & firma. Hactenus ambulasti vias curvas, distortas, difficiles, cum impiis ambulans in circuitu, & licet hæc via mundanis & peccatoribus recta videatur, non est tamen recta, quia deducit ad mortem & ad inferos. *Est via que videtur homini recta, & novissima ejus deducunt ad mortem.* Proverb. 16. 25. *Dirige ergo cor tuum in viam rectam: in viam Domini: via Domini recta: in viam iustitiæ, perfectiõis & sanctitatis, quæ recta in cælum ducit.* *Iustum deduxit Dominus per vias rectas & ostendit illi regnum Dei.* Sap. 10. 10. Præclare in hæc sapientis verba S. Bernardus. *Iustum deduxit Dominus, inquit, non alius, quia ipse est de via iniquitatis ad viam veritatis reducere, & deducere per eam. Per vias inquit rectas; via Domini via recta, via pulchra, via plena, via plana. Recta sine errore, quia ducunt ad vitam. Pulchra sine sordibus, quia ducunt ad munditiam. Plena multitudine, quia totus jam mundus est intra Christi sægenam. Plana sine difficultate, quia donant suavitatē; jugū enim ejus suave & onus leve.* Dirige igitur cor tuum à via prava & distorta ad viam rectam, à via iniquitatis ad viam iustitiæ, à via vitiorum ad viam virtutis, & eveniet tibi, quod Jacobo Patriarchæ; *Ostendit illi*

regnum Dei, scalam in cælum portetam, & Deum innixum scalæ; ita ostendet tibi scalam perfectionis, per quam ad Deum ascendas. Ostendet tibi & invenies regnum Dei, in anima, quod intra nos est, & post hanc vitam regnum Dei, quod in cælo est. De quo rursus elegantissimè & suavissime mellifluus Doctor Loc. cit. *Et ostendit illi, inquit, regnum Dei: Regnum Dei conceditur, promittitur, ostenditur, percipitur. Conceditur in predestinatione, promittitur in vocatione, ostenditur in justificatione, in glorificatione percipitur.* Unde est id: *Venite benedicti Patris mei, percipite regnum Dei.* Sic enim ait Apostolus: *Quos predestinavit, hos & vocavit, & quos vocavit, illos & justificavit, quos autem justificavit, illos & magnificavit.* In predestinatione est gratia, in vocatione potentia, in justificatione latitia, in magnificatione est gloria.

Quare Charissimi, ex his colligamus, quomodo initio vitæ religioſæ, instituenda sit, de totius vitæ peccatis accurata exhomologes. 1. Ut speculam nobis statuantur, peccata scrutemur, multitudinem colligamus, scditatem & malitiam meditemur, ut cognoscamus & intimè penetremus, atque ira abhorreamus, ut nunquam deinceps iidem inficiamur aut sordidemur, sed omni coinquinatione & abominacione abluta, digni, qui aliis Tyrõnibus adjungamur; evadamus. 2. Ponamus amaritudines, & peccatorum probè cognitâ malitia, ea detestemur, dolesmus, deploremus, sicut ob mortem unigeniti, & debitis ea penitus castigemus atque ulciscamur. 3. Ut

cor

cor nostrum in aliam prorsus viam dirigamus, à via peruersitatis ad viam sanctitatis, à via damnationis aeternae, ad viam aeternae beatitudinis, & gloriae rogni caelestis. Quod si fecerimus, ut speramus, pro tam eximio

beneficio gratias immortales agamus: si verò defectum nonnullum commiserimus, in quotidianis examinibus, & confessionibus hebdomadariis compensare, & negligentias resarcire al laboremus.

EXHORTATIO III. IN REGULAM V. SUMMARI,

Explicat Confessionis generalis utilitates.

T H E M A.

Confitebor iniustitiam meam Domino, & tu remisisti impietatem peccati mei. Psalmo 31. 5.

Vel ex Regula.

Onfessio generalis, aliquando necessaria est, & tunc nullo modo praetermittenda; aliquando utilis tantum, ac tunc praetermitti potest, nisi Ordo vel Regula te-
cus exigat. Necessaria est in omnibus illis eventibus, in quibus constat, praeteritas vitae confessionis invalidas fuisse. Non quòd Salvator noster praecceptum aliquod, de faciendâ confes-

sione generali, post factas bene stas temporibus particulares, tulerit; sed quia, cum ista nullius valoris fuerint, instat praecceptum confitendi omnia peccata vitae, aut illius temporis, quo confessionis Sacramentum fidei susceptum est, eò quòd nunquam fuerint ritè confessione expiata. Quare qui per totius vitae decursum, aut aliquam ejus partem, confessus est Sacerdoti non habenti potestatem absolvendi, aut sine ullo prorsus dolore, aut sine ullo pravio examine, aut sine emendationis proposito, aut sine debita